

کد اقتصادی: ۹۳۱۸۰۰۰۲۱-۳

رایجی ۵۵

انستیتو تحقیقات جنگل و صنایع چوب ایران

فان بازار

دانشگاه جهاد کشاورزی

وزارت امور ترغیب و تحریک

The 2nd International Conference on
Medicinal Plants, Organic Farming,
Natural and medicinal materials

دومین کنفرانس بین المللی

گیاهان دارویی، کشاورزی ارگانیک

مواد طبیعی و دارویی

۲۲ اسفند ماه ۱۳۹۷ - مشهد مقدس

بررسی درجه انحصار و مزیت نسبی موز ارگانیک استان سیستان و بلوچستان در ایران

عبدالمجد سپاهیان^۱ - سید مهدی حسینی^۲ - امیر دادرسی مقدم^۳

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد رشته ی اقتصادی کشاورزی دانشگاه سیستان و بلوچستان

۲- استادیار گروه اقتصاد کشاورزی دانشگاه سیستان و بلوچستان

۳- استادیار گروه اقتصاد کشاورزی دانشگاه سیستان و بلوچستان

چکیده

عدم تشخیص و درک صحیح پتانسیل ها و توان بالقوه ای که در بخش های مختلف اقتصادی کشور وجود دارد، همواره فرصت های زیادی را مسکوت گذاشته است. در پژوهش حاضر نظر به اهمیت محصول موز و میزان تولید ارگانیک قابل توجهی که در استان سیستان و بلوچستان دارد به بررسی مزیت نسبی تولید و ساختار بازار این محصول پرداخته شد. قلمرو زمانی مطالعه بین سال های ۱۳۸۷-۱۳۹۵ در نظر گرفته شد. برای بررسی مزیت نسبی با استفاده از شاخص های مزیت نسبی آشکار شده (RCA) و مزیت نسبی آشکار قرینه شده (SRCA) مزیت نسبی محصول موز استان سیستان و بلوچستان مورد ارزیابی قرار گرفت. نتایج برآورد شده از شاخص RCA حکایت از آن دارد که تولید و کشت این محصول در استان سیستان و بلوچستان دارای مزیت نسبی می باشد. همچنین نتایج SRCA نیز بیانگر میزان بسیار بالای این مزیت (نزدیک به ۱) می باشد. برای ارزیابی ساختار بازار محصول موز در ایران از شاخص های نسبت تمرکز (CR) و شاخص هرفیندال هیرشمن (HHI) استفاده شد. نتایج حاکی از تمرکز بالا و ساختار انحصاری این محصول برای استان سیستان و بلوچستان می باشد. گذشته از شرایط بهینه طبیعی و آب و هوایی که تولید آن را در استان قابل دسترسی کرده است پیشنهاد می گردد با در پیش گرفتن سیاست های حمایتی و راهبردهای کم هزینه توجه لازم برای افزایش قابلیت های این نقطه از کشور گرفته شود.

کلمات کلیدی

ساختار بازار، مزیت نسبی، درجه انحصار، موز، محصول ارگانیک